

POSTANOWIENIE

23 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 23 czerwca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko Z.C.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Z.C.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 7 lipca 2022 r., I AGa 65/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(Ł.W.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 lipca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w sprawie z powództwa S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko Z.C., o zapłatę, na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 7 lutego 2022r., oddalił apelację (pkt I) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt II).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której żądał uchylenia i zmiany zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu Okręgowego poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie żądał uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że w

sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, dotyczące charakteru powierniczego przelewu wierzytelności i skutków prawnych czynności dłużnika w postaci bezpośrednich płatności na rzecz cedenta. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w niniejszej sprawie wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 28 listopada 2003r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Zagadnienie prawne przedstawione w skardze kasacyjnej nie spełnia powyższego kryterium, nie wskazuje bowiem, że jest istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, zaś jego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Skutki prawne powierniczego przelewu wierzytelności były kompleksowo rozważane w postanowieniu Sądu Najwyższego z 24 listopada 2017 r. (III CZP 61/16, OSNC 2018, nr 11, poz. 108) czy postanowieniu Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2018 r. (I CNP 49/17).

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ

28/06). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego kryterium. Sąd Apelacyjny dokonał szczegółowej oceny prawnej umowy, w szczególności uwzględnił powierniczy charakter przelewu wierzytelności, jak też skutki prawne wynikające z art. 509 k.c. i art. 512 k.c. Dokonana przez Sąd wykładnia umowy i jej skutków prawnych mieści się w ramach art. 65 k.c. Strona skarżąca nie wykazała, by w sprawie Sąd *ad quem* dokonał rażącego i oczywistego naruszenia prawa, co jest przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W tym zakresie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest ogólnikowe, wręcz lakoniczne. Nie jest natomiast rolą Sądu Najwyższego zastępowanie skarżącego w ustalaniu okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 września 2020 r., IV CSK 209/20).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(ŁW)

[as]

